

Ministerie van Financiën
De heer mr. J.C. Akerboom
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Datum : 9 juli 2010 Contactpersoon : mw. mr. J.C. Rosenbrand
Onderwerp : Consultatie Wijzigings- Doorkiesnummer : 033 – 464 34 75
besluit financiële markten
Ons kenmerk : OvFDCR/100707

Geachte heer Akerboom,

Graag reageren wij op het ontwerpbesluit Wijzigingsbesluit financiële markten 2011 zoals dat door het ministerie op 31 mei 2010 ter consultatie is voorgelegd.

Artikel II Wijziging van het Besluit gedragstoezicht financiële ondernemingen Onderdeel C

Voorgesteld wordt om artikel 149a op zodanige wijze aan te passen dat binnen het kader van de normen als opgenomen in het eerste en tweede lid uitsluitend nog zijn toegestaan provisies die ter gelegenheid van een overeenkomst zijn verschaft of ontvangen. Het derde lid van artikel 149a verwoordt dit uitgangspunt door te bepalen dat alleen afsluitprovisie en doorlopende provisie zijn toegestaan. De op dit moment geldende uitzonderingen voor niet-geldelijke provisies en geschenken met een geldelijke waarde tot maximaal € 100 worden door de onderhavige aanpassing van het derde lid geschrapt.

De uitzondering voor niet-geldelijke provisies was opgenomen in het besluit van 16 september 2009 omdat het onwenselijk was om deze provisies onmogelijk te maken, omdat dergelijke provisies de kwaliteit van de dienstverlening ten goede kunnen komen en daarmee evident in het belang van de klant zijn, terwijl het bovendien niet goed mogelijk is om deze vergoedingen per gesloten overeenkomst door te berekenen of transparant te maken. Om een onevenredige toezichtbelasting te vermijden is toen een uitzondering opgenomen voor niet-geldelijke vergoedingen, waarbij uitdrukkelijk is bepaald dat de norm dat dergelijke vergoedingen niet in strijd mogen zijn met het belang van de klant van kracht blijft (Nota van Toelichting op het besluit van 16 september 2009).

Via het onderhavige wijzigingsbesluit komt de minister tegemoet aan de wens die de Tweede Kamer heeft geuit tijdens het algemeen overleg op 3 december 2009. Als gevolg hiervan wordt deze uitzondering derhalve, nog geen jaar later, weer ingetrokken. Echter, de argumenten die destijds hebben geleid tot het opnemen van de uitzondering zijn

onverminderd van kracht. De minister stelt naar onze mening ten onrechte een wijziging voor om niet-geldelijke vergoedingen, die – zoals hij zelf heeft aangegeven in de eerdergenoemde nota van toelichting – de kwaliteit van de dienstverlening van een bemiddelaar of adviseur ten goede komen en daarmee evident in het belang van de klant zijn, te laten vervallen.

Ook was de minister destijds van mening dat het verschaffen van kleine geschenken met een waarde tot maximaal € 100 (kleine promotieartikelen of een fles wijn als kerstgeschenk), die in het normale handelsverkeer gebruikelijk zijn, niet helemaal onmogelijk moest worden gemaakt. Met het schrappen van deze uitzondering wordt het financiële dienstverleners onmogelijk gemaakt om een normale zakelijke relatie te onderhouden. Excessen moeten worden voorkomen, maar het gaat hier nadrukkelijk om een bagatelregeling. Wij zien hierin geen prikkel die tot misselling zou kunnen leiden.

Wijziging artikel 149a en serviceproviders

Daarnaast wijzen wij opnieuw op de formulering van artikel 149a lid 3 “*verschafft of ontvangt een aanbieder, een bemiddelaar of adviseur voor het bemiddelen of adviseren inzake een betalingsbeschermer, complex product, hypothecair krediet of uitvaartverzekering, rechtstreeks of middellijk, geen andere provisie dan afsluitprovisie of doorlopende provisie*”.

De definitie van bemiddelen in de Wft is heel erg breed. De serviceproviders¹ hebben zich nooit beschouwd als bemiddelaar in de zin van de Wft, maar werden – vooral omdat de wet verder geen ruimte bood – door aanbieders gedwongen een vergunning aan te vragen als bemiddelaar omdat ze anders geen agentschap kregen. Echter, naarmate de regeldruk stijgt, wordt steeds duidelijker dat het toepassen van deze definitie met al zijn consequenties voor serviceproviders tot grote knelpunten en tegenstrijdigheden leidt, die voor een totaal onwerkbaar situatie zorgen.

Een serviceprovider is volgens de Wft dus een bemiddelaar. Indien een serviceprovider immateriële vergoedingen als opleidingen en software ter beschikking stelt aan het intermediair en geen andere provisie dan afsluitprovisie of doorlopende provisie mag verschaffen of ontvangen, moeten deze zaken volgens de toelichting op het besluit van 16 september 2009 kunnen worden omgerekend naar een bedrag per tot stand gekomen overeenkomst. Echter, vanwege het niet-geldelijke karakter van deze vergoedingen kunnen deze moeilijk worden omgerekend naar een individuele overeenkomst.

Volgens de nota van toelichting is het probleem van dergelijke immateriële vergoedingen, dat het risico bestaat dat de tussenpersoon zich daardoor in zijn werkzaamheden laat beïnvloeden om een bepaald financieel product van die aanbieder te verkopen. Een serviceprovider is echter geen aanbieder en biedt maatschappijafhankelijke software en opleidingen aan. Verder heeft een serviceprovider geen rechtstreeks contact met de klant, hij kan het advies dus ook niet beïnvloeden. Hier is dus absoluut geen sprake van (mogelijke) perverse prikkels, die tot misselling kunnen leiden.

Tot slot

Wij hebben al eerder gepleit voor rust in de branche. Geef financiële dienstverleners de mogelijkheid om alle nieuwe regels in de bedrijfsvoering te implementeren voordat er weer nieuwe maatregelen worden getroffen. Het spijt ons dat we opnieuw moeten constateren dat via het onderhavige wijzigingsbesluit artikel 149a binnen een jaar na vaststelling al weer wordt gewijzigd. Om een dergelijke wijziging te rechtvaardigen moet je uitgaan van twee criteria, namelijk proportionaliteit en het feit of er concrete klachten zijn, zoals de minister ook terecht vermeldt in het algemeen overleg van 3 december 2009. De onderhavige wijziging

¹ Wij gebruiken het begrip serviceproviders in deze tekst als een verzamelbegrip voor serviceproviders, franchise-organisaties en koepelorganisaties.

van artikel 149a lid 3 voldoet aan geen van beide criteria; er zijn geen concrete klachten en de wijziging is buitenproportioneel. Het nieuwe artikel 149a is bovendien praktisch oncontroleerbaar en onuitvoerbaar, zeker wanneer je in aanmerking neemt dat artikel 149a uitsluitend ziet op een specifieke range van financiële producten.

Overigens bevreemdt het ons dat op dit moment wijzigingen worden voorgesteld, terwijl de evaluatie van de Wft loopt. Na de zomer weten we de uitkomsten van deze evaluatie. Wij zijn van mening dat tot die tijd geen wijzigingsvoorstellen, los van technische correcties, moeten worden aangenomen.

Technische opmerkingen

Artikel 149a lid 4 onder a moet naar onze mening als volgt worden gewijzigd:

“die door de consument, cliënt **of degene die namens hem optreedt** wordt verschaft aan de bemiddelaar of adviseur; of”

Als provisies door de consument of cliënt worden betaald kan de provisiebetaling als zodanig geen prikkel zijn voor de adviseur of bemiddelaar om niet in het belang van de consument of cliënt te handelen. Hetzelfde geldt natuurlijk voor provisies die namens de consument of cliënt worden verschaft aan de bemiddelaar of adviseur. Het artikel is dan ook in lijn met artikel 149a lid 2 onder a.

Tot slot merken wij op dat artikel 149a lid 5 – door de in het besluit van 16 september 2009 gewijzigde redactie van art. 1 Bgfo – een onjuiste verwijzing bevat: “artikel 1, onderdelen a en g”.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

OvFD

Cees Kielstra
Directeur

